

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

2000

Utgiven i Helsingfors den 27 januari 2000

Nr 34—40

INNEHÅLL

Nr		Sidan
34	Lag om ändring av 1 § lagen om Finlands delegation i Nordiska rådet	89
35	Lag om ändring av 1 § lagen om Finlands delegation i Europarådet	90
36	Lag om ändring av 4 § lagen om statens säkerhetsfond	91
37	Lag om ändring av 5 § lagen om Rundradion Ab	92
38	Lag om ändring av 3 § lagen om Riksdagsbiblioteket	93
39	Lag om ändring av 2 § lagen om riksdagsmannaarvode	94
40	Riksdagens arbetsordning	95

Nr 34

Lag

om ändring av 1 § lagen om Finlands delegation i Nordiska rådet

Given i Helsingfors den 21 januari 2000

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 1 april 1960 om Finlands delegation i Nordiska rådet (170/1960) 1 §
1 mom., sådant det lyder i lag 921/1986, som följer:

1 § Denna lag träder i kraft den 1 mars
Riksdagen väljer vid varje riksmöte inom 2000.
sig aderton medlemmar och lika många ersättare till Nordiska rådet.

Helsingfors den 21 januari 2000

Republikens President
MARTTI AHTISAARI

Justitieminister *Johannes Koskinen*

RP 98/1999
GrUB 10/1999
RSv 143/1999

Nr 35

L a g

om ändring av 1 § lagen om Finlands delegation i Europarådet

Given i Helsingfors den 21 januari 2000

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 28 april 1989 om Finlands delegation i Europarådet (354/1989) 1 § som
följer:

1 §

Val av ombud

Riksdagen väljer vid varje riksmöte inom

Helsingfors den 21 januari 2000

sig fem ombud och lika många suppleanter
till Europarådets parlamentariska församling.

Denna lag träder i kraft den 1 mars
2000.

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Justitieminister *Johannes Koskinen*

Nr 36

L a g**om ändring av 4 § lagen om statens säkerhetsfond**

Given i Helsingfors den 21 januari 2000

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 30 april 1992 om statens säkerhetsfond (379/1992) 4 § 1 mom., sådant
det lyder i lag 245/1996, som följer:

4 §

Statens säkerhetsfonds fullmäktige

Fondens verksamhet och användningen av
bankstödet övervakas av statens säkerhets-
fonds fullmäktige, som har nio ledamöter.
Fullmäktige väljs av riksdagen vid valperio-

dens första riksmöte. Fullmäktiges mandat-
period börjar så snart valet har förrättats och
fortgår till dess val av ledamöter i följande
fullmäktige förrättas.

Denna lag träder i kraft den 1 mars
2000.

Helsingfors den 21 januari 2000

Republikens President**MARTTI AHTISAARI**Justitieminister *Johannes Koskinen*

Nr 37

L a g**om ändring av 5 § lagen om Rundradion Ab**

Given i Helsingfors den 21 januari 2000

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 22 december 1993 om Rundradion Ab (1380/1993) 5 § 2 mom., sådant
det lyder i lag 340/1995, som följer:

5 §

Förvaltningsrådet

Riksdagen väljer medlemmarna i förvalt-
ningsrådet vid valperiodens första riksmöte.
De inleder sitt uppdrag så snart valet har
förrättats, och deras uppdrag pågår till dess
val av medlemmar i följande förvaltningsråd

förrättas. Till medlemmar i förvaltningsrådet
skall väljas personer som är förtrogna med
vetenskap, konst, kulturarbete samt närings-
livet och ekonomiska frågor samt personer
som företräder olika samhälls- och språk-
grupper.

Denna lag träder i kraft den 1 mars
2000.

Helsingfors den 21 januari 2000

Republikens President**MARTTI AHTISAARI**Justitieminister *Johannes Koskinen*

Nr 38

L a g

om ändring av 3 § lagen om Riksdagsbiblioteket

Given i Helsingfors den 21 januari 2000

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 28 december 1984 om Riksdagsbiblioteket (983/1984) 3 § 1 mom., sådant det lyder i lag 341/1995, som följer:

3 §
Riksdagsbibliotekets förvaltning sköts av bibliotekets styrelse, som har åtta medlemmar. Till styrelsen väljer riksdagen fem riksdagsledamöter, av dem en till ordförande och en till vice ordförande, samt bland dem som avses i 2 mom. eller bland andra personer tre som står utanför riksdagen och av

vilka en är sakkunnig inom statsförvaltningen, en inom den rättsvetenskapliga forskningen och en inom den statsvetenskapliga forskningen. Likaså väljer riksdagen personliga suppleanter för styrelsemedlemmarna.

—————
Denna lag träder i kraft den 1 mars 2000.

Helsingfors den 21 januari 2000

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Justitieminister *Johannes Koskinen*

Nr 39**L a g****om ändring av 2 § lagen om riksdagsmannaarvode**

Given i Helsingfors den 21 januari 2000

I enlighet med riksdagens beslut, tillkommet på det sätt som 70 § riksdagsordningen föreskriver,

ändras i lagen den 30 april 1947 om riksdagsmannaarvode (328/1947) 2 § som följer:

2 §

Riksdagsmannaarvode betalas från den dag resultatet av riksdagsvalet har fastställts. Till den som under valperioden har blivit riksdagsledamot betalas riksdagsmannaarvode från den dag hans eller hennes fullmakt har godkänts.

Arvodet betalas till den dag då uppdraget som riksdagsledamot upphör på grund av att resultatet av ett nytt val fastställs eller på grund av riksdagsledamotens död eller på grund av att riksdagsledamoten har beviljats befrielse från uppdraget som riksdagsledamot eller av någon annan orsak.

Om en riksdagsledamot upprepade gånger utan tillstånd av riksdagen underlåter att delta i riksdagens arbete och han eller hon inte har något godtagbart hinder, kan riksdagen på förslag av talmanskonferensen besluta att han eller hon för en bestämd tid förlorar sitt riksdagsmannaarvode eller en del av det.

Till en riksdagsledamot betalas inte riksdagsmannarvode för den tid han eller hon är förhindrad att delta i riksdagens arbete på grund av avtjänande av ett ovillkorligt fängelsestraff.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2000.

Helsingfors den 21 januari 2000

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Justitieminister *Johannes Koskinen*

Nr 40

Riksdagens arbetsordning

Riksdagen har med stöd av 7 § lagen den 11 juni 1999 om arrangemang för ikraftträdandet av Finlands grundlag (732/1999), med iakttagande av den ordning som i riksdagsordningen föreskrivs för behandling av lagförslag, godkänt följande arbetsordning:

1 kap.

Riksmöte

1 §

Sammanträde till riksmöte

Riksdagen sammanträder till riksmöte årligen den första februari klockan 12, om inte riksdagen bestämmer någon annan tidpunkt. Riksmötet öppnas inom tre dagar från det riksdagen har sammanträtt.

Riksdagen sammanträder i riksdagshuset. Talmannen kan av tvingande skäl besluta om en annan sammanträdesplats.

2 §

Fullmaktsgranskning

Före valperiodens första plenum granskar justitiekanslern i statsrådet riksdagsledamö-

ternas fullmakter. En förteckning upprättas över de riksdagsledamöter som visat upp godkänd fullmakt. Riksdagens första plenum under valperioden börjar med namnupprop enligt förteckningen.

Justitiekanslern granskar också senare uppvisade fullmakter. Innan en riksdagsledamot tillträder sitt uppdrag skall han eller hon visa upp sin granskade fullmakt för talmannen, som skall meddela detta i plenum.

3 §

Avbrytande av riksmöte

Riksdagen kan på förslag av talmanskonferensen besluta avbryta riksmötet och bestämma när riksdagen skall sammanträda för att fortsätta sitt arbete. När riksmötet är avbrutet kan endast sådana riksmötesåtgärder vidtas om vilka det föreskrivs särskilt.

Talmannen kan sammankalla riksdagen för att fortsätta ett avbrutet riksmöte.

2 kap.

Organ som riksdagen väljer

4 §

Val av talman och vice talmän

I första plenum under riksmötet förrättas val av talman och vice talmän, varvid den riksdagsledamot som är äldst till åren för ordet. Innan talmannen och vice talmännen börjar sköta sitt uppdrag avger de följande högtidliga försäkran:

"Jag N.N. försäkrar att jag som talman efter all min förmåga skall försvara finska folkets och riksdagens rättigheter enligt konstitutionen."

Mandattiden för den talman och de vice talmän som valts under valperiodens sista riksmöte fortgår tills nytt riksdagsval har förrättats.

Om talmannen eller en vice talman avlider eller avgår från sitt uppdrag under riksmötet, skall en ny talman eller vice talman väljas utan dröjsmål. Om talmannen eller en vice talman är förhindrad att sköta sitt uppdrag, kan en tillfällig talman eller vice talman väljas på förslag av talmanskonferensen.

5 §

Talmannen och presidiet

Talmannen leder riksdagens arbete tillsammans med talmanskonferensen på det sätt som bestäms i grundlagen och i denna arbetsordning. Talmannen och vice talmännen bildar presidiet.

Om talmannen och vice talmännen är förhindrade att sköta talmansuppdraget, förs ordet av den till åren äldsta medlem i talmanskonferensen som är närvarande i plenum. I plenum behandlas i ett sådant fall anmälningsärenden och meddelas tiden för följande plenum, men riksdagen fattar inte beslut i andra ärenden, om särskilt tvingande skäl inte ger anledning till något annat.

6 §

Talmanskonferensens uppgifter

Talmanskonferensen har till uppgift att

1) lägga fram förslag och utfärda anvisningar om hur riksdagsarbetet skall ordnas,

2) föreslå till vilket utskott ett ärende skall remitteras för beredning och vilket eller vilka utskott som skall yttra sig om ärendet,

3) under valperiodens första riksmöte upprätta en förteckning över lagförslag som godkänts att vila och lägga fram förslag om remittering av dem till utskott,

4) föreslå till vilket plenum ett ärende skall bordläggas,

5) godkänna plenarplaner,

6) lägga fram förslag för plenum om förlust av riksdagsmannaarvode eller en del av det med stöd av lagen om riksdagsmannaarvode (328/1947) samt om inhämtande av ställningstagande av grundlagsutskottet med stöd av 28 § 3 mom. grundlagen,

7) ta initiativ till stiftande av lag om riksdagens tjänstemän samt riksdagens arbetsordning och valstadga för riksdagen,

8) lägga fram förslag till reglementen som gäller riksdagens interna förvaltning, om förslagen inte skall läggas fram av kansli-kommissionen,

9) lägga fram förslag till instruktioner för de organ som väljs av riksdagen,

10) utfärda allmänna anvisningar om utskottens behörighetsområden och utskottsarbetet,

11) besluta om riksdagsledamöters deltagande i internationellt samarbete i andra fall än de som avses i 10 § och utfärda allmänna anvisningar om detta,

12) lägga fram förslag till riksdagsgruppernas placering i plenisalen,

13) lägga fram förslag om tillsättande av ett tillfälligt utskott samt om antalet medlemmar och ersättare i ett sådant utskott,

14) fatta beslut och lägga fram förslag om andra särskilt föreskrivna ärenden, och att

15) vara rådgivande organ i ärenden som hör till talmannens beslutanderätt.

Vid lika röstetal i talmanskonferensen är talmannens röst utslagsgivande.

7 §

Utskotten

Permanent utskott är stora utskottet samt fackutskotten grundlagsutskottet, utrikesutskottet, finansutskottet, förvaltningsutskottet, lagutskottet, trafikutskottet, jord- och skogsbruksutskottet, försvarsutskottet, kulturutskottet, social- och hälsovårdsutskottet, ekonomiutskottet, framtidsutskottet, arbets-

marknads- och jämställdhetsutskottet och miljöutskottet.

Riksdagen kan tillsätta tillfälliga utskott. Ett tillfälligt utskotts mandattid fortgår tills det har fullgjort sin uppgift.

Stora utskottet godkänner en arbetsordning för sig.

8 §

Antalet medlemmar i utskotten

Stora utskottet har 25 medlemmar och 13 ersättare. De permanenta fackutskotten har 17 medlemmar och 9 ersättare, finansutskottet dock 21 medlemmar och 19 ersättare.

Riksdagen beslutar om antalet medlemmar och ersättare i ett tillfälligt utskott.

Vid behov kan riksdagen besluta öka antalet ersättare i stora utskottet eller antalet medlemmar eller ersättare i något annat utskott på framställning av respektive utskott.

9 §

Befrielse från medlemskap i ett utskott

En riksdagsledamot som redan är medlem i två utskott har rätt att avböja medlemskap i flere utskott.

Riksdagen kan av godtagbar orsak befria en riksdagsledamot från medlemskap i ett utskott på ledamotens egen begäran.

10 §

Riksdagens företrädare i internationella organ

Riksdagen väljer inom sig

1) under varje riksmöte 18 medlemmar och lika många ersättare till Finlands delegation i Nordiska rådet,

2) under varje riksmöte fem medlemmar och lika många ersättare till Finlands delegation i Europarådet, och

3) under valperiodens första riksmöte till parlamentariska församlingen vid Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa sex företrädare och lika många ersättare, vilka bildar Finlands delegation i parlamentariska församlingen.

Om riksdagen med stöd av ett internationellt avtal deltar i något annat organs verksamhet, beslutar riksdagen om val av företrädare för riksdagen.

De företrädare för riksdagen som avses i 1 och 2 mom. skall årligen lämna en berättelse om sin verksamhet till riksdagen.

11 §

Riksdagens justitieombudsman

När ämbetet som riksdagens justitieombudsman eller som biträdande justitieombudsman är ledigt meddelas detta på det sätt som talmanskonferensen beslutar. Valet förrättas efter det att grundlagsutskottet har gjort en bedömning av dem som anmält sig för ämbetet. Debatt tillåts inte vid valet.

Riksdagens justitieombudsman lämnar årligen den berättelse som avses i 109 § grundlagen samt vid behov särskilda berättelser till riksdagen.

12 §

Statsrevisorerna

Under valperiodens första riksmöte väljer riksdagen inom sig fem statsrevisorer och lika många ersättare. Statsrevisorerna lämnar årligen en berättelse och vid behov särskilda berättelser till riksdagen.

13 §

Bankfullmäktige och Finlands Banks revisorer

Under valperiodens första riksmöte väljer riksdagen inom sig nio bankfullmäktige för att övervaka Finlands Banks verksamhet och förvaltningen av de fonder som står under riksdagens garanti. Bankfullmäktige lämnar årligen en berättelse och vid behov särskilda berättelser till riksdagen. Riksdagen väljer årligen revisorer för Finlands Bank på det sätt som bestäms särskilt.

14 §

Riksdagens revisorer

Riksdagen väljer inom sig tre revisorer och för var och en av dem en personlig ersättare. Revisorerna väljer en fjärde revisor och en ersättare för denne så som närmare föreskrivs i riksdagens räkenskapsstadga.

Riksdagens revisorer har till uppgift att granska riksdagens räkenskaper och förvalt-

ning. Revisorerna lämnar årligen en revisionsberättelse till riksdagen.

15 §

Riksdagsbibliotekets styrelse

Under valperiodens första riksmöte väljer riksdagen en styrelse för Riksdagsbiblioteket på det sätt som bestäms särskilt.

Bibliotekets styrelse lämnar årligen en berättelse till riksdagen.

16 §

Val

Riksdagen förrättar val på det sätt som närmare bestäms i riksdagens valstadga. Personval förrättas på samma sätt som val av talman, om inte något annat bestäms. Debatt tillåts inte vid valet.

Riksdagen väljer generalsekreterare sedan tjänsten har utlysts och kansli Kommissionen har yttrat sig om de sökande. Om det finns flera sökande till tjänsten, förrättas val av generalsekreterare för riksdagen.

Riksdagen väljer generaldirektör för statens revisionsverk sedan tjänsten har utlysts och finansutskottet har gjort en bedömning av de sökande. Om det finns flera sökande till tjänsten, förrättas val av generaldirektör för statens revisionsverk.

17 §

Konstituering av utskotten

Utskotten skall konstituera sig så snart de har tillsatts.

Utskotten väljer inom sig en ordförande och en vice ordförande för sin mandattid. Vid valet tillämpas bestämmelserna om val av talman, om inte utskottet enhälligt beslutar något annat. Riksdagen skall underrättas om valresultatet.

Utskottets första sammanträde sammankallas av den till åren äldsta medlemmen. Han eller hon för ordet tills ordförande har valts.

Om ordföranden och vice ordföranden är förhindrade att behandla ett ärende eller att delta i utskottets sammanträde, väljs en tillfällig ordförande. Valet förrättas på samma sätt som val av ordförande.

Vid konstitueringen av riksdagens övriga organ tillämpas vad som bestäms i denna paragraf.

18 §

Instruktioner

På förslag av talmanskonferensen godkänner riksdagen instruktioner för riksdagens justitieombudsman, statsrevisorerna, bankfullmäktige och folkpensionsanstaltens fullmäktige. Dessutom kan riksdagen vid behov godkänna andra instruktioner.

3 kap.

Upptagande av ärenden under riksmöte

19 §

Meddelande om ärenden

När regeringspropositioner samt skrivelser, meddelanden och redogörelser från statsrådet och berättelser har lämnats till riksdagen samt förordningar eller andra författningar eller beslut på lägre nivå sänts till riksdagen för behandling skall talmannen meddela detta i plenum.

Talmannen meddelar också om en proposition eller motion har återtagits. Om en proposition eller motion återtas, upphör behandlingen av den.

20 §

Motioner

En motion skall lämnas in skriftligen till centralkansliet. Den skall motiveras kort. Frågor av olika slag får inte tas in i en och samma motion.

En motion kan väckas medan riksdagen är sammankallad. En budgetmotion får inte väckas förrän propositionen om statsbudgeten har lämnats till riksdagen och motionen skall lämnas in senast klockan 12 den fjortonde dagen efter det propositionen meddelades ha anlänt. En budgetmotion med anledning av en tilläggsbudgetproposition eller en proposition som kompletterar budgetpropositionen skall lämnas in senast klockan 12 den fjärde dagen efter det propositionen meddelades ha anlänt.

Den första undertecknaren av en motion kan skriftligen återta motionen.

21 §

Förslag som gäller riksdagens arbete

Riksdagsledamöterna har rätt att lägga fram förslag om ändring av riksdagens arbetsordning, tillsättande av ett tillfälligt utskott eller något annat ärende inom riksdagens behörighet, om vars upptagande inte föreskrivs särskilt. Förslaget skall lämnas in skriftligen till centralkansliet. Talmanskonferensen kan vid behov yttra sig om förslaget.

22 §

Interpellation

En interpellation skall lämnas in skriftligen till centralkansliet. Interpellationen föredras i plenum och remitteras utan debatt till statsrådet för att besvaras.

Interpellationen besvaras utom dagordningen vid en tidpunkt som närmare avtalas med talmannen inom 15 dagar från det interpellationen lämnas till statsrådet för kännedom.

När debatten har avslutats föreslår talmannen att riksdagen godkänner övergång till dagordningen enligt följande ordalydelse: "Riksdagen har hört svaret och övergår till dagordningen." Riksdagen kan godkänna en sådan enkel övergång till dagordningen eller ordalydelsen för en under debatten föreslagen motiverad övergång till dagordningen eller besluta remittera ärendet till ett utskott. Om ärendet remitteras till ett utskott, skall detta föreslå ordalydelsen för motiverad övergång till dagordningen. Riksdagen beslutar om dess slutliga innehåll.

23 §

Statsrådets meddelanden och redogörelser

Statsrådets meddelanden och redogörelser föredras för riksdagen och bordläggs till ett senare plenum, där de tas upp till behandling utom dagordningen.

När debatten om ett meddelande har avslutats, föreslår talmannen att riksdagen godkänner övergång till dagordningen enligt följande ordalydelse: "Riksdagen har fått

meddelandet och övergår till dagordningen." Riksdagen kan godkänna en sådan enkel övergång till dagordningen eller ordalydelsen för en under debatten föreslagen motiverad övergång till dagordningen eller besluta remittera ärendet till ett utskott. Om ärendet remitteras till ett utskott, skall utskottet föreslå ordalydelsen för motiverad övergång till dagordningen. Riksdagen beslutar om dess slutliga innehåll.

När debatten om en redogörelse har avslutats, remitteras redogörelsen till ett utskott för beredning, om inte riksdagen beslutar övergå till dagordningen utan att remittera ärendet till ett utskott. När utskottet behandlat redogörelsen skall det i sitt betänkande lägga fram förslag till ett uttalande med anledning av redogörelsen. Riksdagen beslutar om dess slutliga innehåll och övergår till dagordningen.

24 §

Statsministerns upplysning

En upplysning från statsministern eller någon annan minister i en aktuell fråga ges riksdagen utom dagordningen vid en tidpunkt som avtalas med talmannen.

Talmannen beslutar om debatt skall tillåtas med anledning av upplysningen. Talmannen ger ordet enligt eget övervägande utan hinder av 50 §. När talmannen anser att saken debatterats tillräckligt förklarar han eller hon debatten avslutad.

25 §

Muntlig frågestund

Talmanskonferensen kan besluta att det i plenum skall föras en debatt där ledamöterna muntligen ställer korta frågor till ministrarna.

Vid debatterna under frågestunderna kan ordet ges med avvikelse från 50 §. Talmannen tillåter enligt eget övervägande den som ställt frågan och andra riksdagsledamöter samt ministrarna att yttra sig i saken. När talmannen anser att saken debatterats tillräckligt förklarar han eller hon debatten avslutad.

Talmanskonferensen utfärdar närmare anvisningar om saken.

26 §

Debatter om aktuella frågor

En riksdagsledamot kan förelägga talmanskonferensen ett skriftligt förslag om debatt i plenum om en bestämd aktuell fråga.

Beslut om att en debatt om en aktuell fråga skall ordnas fattas av talmanskonferensen. Ordet kan ges med avvikelser från 50 §.

Talmanskonferensen utfärdar närmare anvisningar om saken.

27 §

Skriftliga spörsmål

En riksdagsledamot kan ställa ett skriftligt spörsmål till en minister i en fråga som gäller dennes ansvarsområde. Spörsmålet, som skall vara exakt i sak, lämnas till talmannen, som skall sända det till statsrådet. Ett spörsmål kan ställas också under avbrott i riksmötet.

Svaret på ett skriftligt spörsmål skall ges skriftligen inom 21 dagar från det spörsmålet sändes till statsrådet. Meddelande om att svar på skriftliga spörsmål kommit till riksdagen antecknas i protokollet från plenum.

Den första undertecknaren av ett spörsmål kan skriftligen återta det.

Riksdagen kan på förslag av talmanskonferensen av särskilda skäl besluta att en riksdagsledamot får ställa endast ett visst antal skriftliga spörsmål under ett riksmöte eller en del av det.

28 §

Vissa ärenden som gäller straffrättsligt ansvar

I plenum meddelas att undersökning av ett ministeransvarighetsärende har inletts i grundlagsutskottet på det sätt som avses i 115 § grundlagen.

Ett i 113 § grundlagen avsett meddelande som gäller republikens president föredras för riksdagen och remitteras utan debatt till grundlagsutskottet för ställningstagande.

29 §

Skrivelser om ministrarnas bindningar

En skrivelse från statsrådet med en i 63 § 2 mom. grundlagen nämnd redogörelse för statsrådsmedlemmarnas bindningar föredras för riksdagen. Saken kan debatteras i plenum. Riksdagen fattar inte beslut med anledning av skrivelsen.

30 §

Skrivelser om ärenden som gäller Europeiska unionen

Talmannen skall sända en i 96 § 2 mom. grundlagen avsedd skrivelse från statsrådet till stora utskottet eller utrikesutskottet, enligt sakens natur. Talmannen beslutar samtidigt om vilket eller vilka utskott som skall lämna utlåtande om saken till stora utskottet eller utrikesutskottet. Stora utskottet eller utrikesutskottet kan sätta ut en tid inom vilken utlåtandet skall lämnas.

I plenum meddelas att en skrivelse från statsrådet har sänts till utskott.

31 §

Kompletterande propositioner

En regeringsproposition som kompletterar en annan proposition remitteras till det utskott som bereder den ursprungliga propositionen. Utskottet skall behandla den ursprungliga propositionen och den kompletterande propositionen i ett sammanhang.

4 kap.

Beredning av ärenden för plenum

32 §

Remittering av ärenden till utskott

Regeringspropositioner, motioner, lagförslag som har godkänts att vila, lagar som inte har blivit stadfästa, berättelser till riksdagen, till riksdagen för granskning lämnade förordningar och andra författningar och beslut på lägre nivå samt förslag till riksdagens arbetsordning, lag om riksdagens tjänstemän, riksdagens valstadga samt till reglementen och instruktioner samt övriga särskilt

föreskrivna ärenden skall remitteras till utskott för beredning innan de tas upp till beslut i plenum. Om riksdagen beslutar det kan också andra ärenden remitteras till utskott för beredning.

När dessa ärenden remitteras till utskott förs en debatt (*remissdebatt*) i plenum. Efter remissdebatten beslutar riksdagen på förslag av talmanskonferensen till vilket utskott ärendet skall remitteras. Talmanskonferensen kan besluta att en regeringsproposition som kompletterar en annan proposition skall remitteras till ett utskott utan remissdebatt. Detta skall meddelas i plenum. Om remittering av åtgärdsmotioner till utskott föreskrivs i 33 §.

Riksdagen kan samtidigt besluta att ett eller flera andra utskott skall lämna utlåtande om ärendet till det utskott som bereder det.

Förslag om stiftande, ändring eller upphävande av grundlag remitteras till grundlagsutskottet för beredning. Regeringens åtgärdsberättelse remitteras till grundlagsutskottet för beredning. Till den del berättelsen gäller utrikes- och säkerhetspolitiken, remitteras den dock till utrikesutskottet.

Riksdagen kan för utskotten utfärda anvisningar om beredningen av ärendena.

33 §

Remittering av åtgärdsmotioner till utskott

Talmanskonferensen beslutar om remittering av åtgärdsmotioner till utskott. I plenum meddelas om remittering av en åtgärdsmotion till utskott.

Remitteringen av åtgärdsmotioner till utskott kan av talmanskonferensen överföras på riksdagen, varvid en remissdebatt också förs om ärendet i plenum.

34 §

Behandlingsordning

Ett utskott skall utan obefogat dröjsmål behandla de ärenden som remitterats till det och, beroende på ärendet, lämna betänkande om dem till plenum eller utlåtande till ett annat utskott.

Ärenden som gäller motiverad övergång till dagordningen skall behandlas som brådskande. Utskotten skall i allmänhet först behandla regeringspropositioner och statsrådets

skrivelser om ärenden som gäller Europeiska unionen.

Talmanskonferensen kan utfärda närmare anvisningar om i vilken ordning ärendena tas upp till behandling i utskotten.

35 §

Utskottens sammanträden

Utskotten sammanträder enligt arbetssituationen. När riksdagen är sammankallad sammanträder utskotten i första hand på andra vardagar än måndagar och lördagar. Utskottets ordförande kallar utskottet till sammanträde.

Under avbrott i riksmötet eller då riksdagen avslutat sitt arbete sammanträder utskottet på initiativ av ordföranden eller om minst en tredjedel av utskottets medlemmar skriftligen anhåller därom hos ordföranden. Ordföranden kan sammankalla utskottet också på begäran av statsrådet.

Om utskottets ordförande har förhinder tillämpas på utskottets vice ordförande vad som i 1 och 2 mom. bestäms om ordföranden. Om en medlem av ett utskott är förhindrad att delta i utskottets sammanträde eller är jävlig att behandla ett ärende, träder ersättaren i medlemmens ställe.

36 §

Rätt att närvara vid utskottssammanträden

Talmannen och vice talmännen får vara närvarande vid utskottens sammanträden.

Alla riksdagsledamöter har rätt att vara närvarande vid stora utskottets sammanträden när det behandlar lagstiftningsärenden. Riksdagsledamoten från Ålands valkrets får dock alltid vara närvarande vid stora utskottets sammanträden.

37 §

Hörande av sakkunniga

Utskotten kan höra sakkunniga.

När ett utskott behandlar ett lagförslag eller något annat ärende som särskilt gäller samerna, skall det bereda företrädare för samerna tillfälle att bli hörda, om särskilda skäl inte ger anledning till något annat.

38 §

Utlåtande av ett annat utskott

Om ett ärende som ett utskott bereder kan det begära utlåtande av ett annat utskott. Dessutom kan stora utskottet eller utrikesutskottet av andra utskott begära utlåtande om förslag eller utredningar som avses i 96 och 97 § grundlagen.

Råder det i fråga om ett lagförslag eller något annat ärende som ett utskott bereder oklarhet om lagförslagets eller ärendets grundlagsenlighet eller förhållande till fördrag om de mänskliga rättigheterna, skall utskottet begära utlåtande om saken av grundlagsutskottet.

Ett utskott kan inom 30 dagar från det budgetpropositionen remitterades till finansutskottet på eget initiativ lämna utlåtande om propositionen till finansutskottet till den del den gäller respektive utskotts behörighetsområde.

39 §

Behandlingen i utskott

Vid första behandlingen av ett ärende beslutar utskottet preliminärt om betänkandets eller utlåtandets innehåll. Utskottet fattar de slutliga besluten i andra behandlingen, där det skriftliga utkast till betänkande eller utlåtande som utskottets sekreterare utarbetat ligger till grund för behandlingen. Utskottet kan dock enhälligt besluta avgöra ett ärende i första behandlingen.

I vardera behandlingen skall utskottets medlemmar före den detaljerade behandlingen beredas tillfälle att framföra sin åsikt om ärendet i dess helhet. Sakkunniga hörs av utskottet i första behandlingen, om det inte av särskilda skäl beslutar något annat.

Regeringspropositioner och motioner som gäller ett och samma ärende skall behandlas i ett sammanhang och ett gemensamt betänkande lämnas om dem, när inte särskilda skäl kräver ett annat förfarande. Utskottet skall dock se till att ett betänkande om en proposition inte fördröjs av att ärendena behandlas i ett sammanhang. I första behandlingen skall ett ärende bordläggas en gång till ett senare utskottssammanträde, om två medlemmar begär det. I annat fall bordläggs ärendet bara om utskottet så beslutar.

Utskottet kan inom sig välja en eller flera företrädare för att i plenum föredra ett betänkande eller utlåtande eller i stora utskottet föredra ett utlåtande till detta.

En reservation till ett betänkande och en avvikande mening till ett utlåtande skall lämnas skriftligen till utskottets sekreterare inom en av utskottet bestämd tid. Reservationen eller den avvikande meningen skall motsvara den ståndpunkt som riksdagsledamoten företrädde i den avgörande behandlingen av ärendet.

40 §

Beslutsfattande i utskott

Utskottet beslutar på vilket sätt omröstning skall verkställas i ett enskilt ärende. Öppen omröstning med namnupprop skall dock verkställas när ordföranden anser att det behövs eller om någon utskottsmedlem kräver det.

Vid lika röstetal avgör lotten. Om grundlagsutskottet likväl röstar i ett ärende som avses i 28 § och rösterna faller lika, blir den mening som är lindrigare utskottets beslut.

41 §

Utskottsdelegationer

Ett utskott kan inom sig tillsätta en delegation för att bereda ett föreliggande ärende och utarbeta ett utkast till betänkande eller utlåtande.

Vid behandlingen av ett ärende i en delegation tillämpas vad som föreskrivs om behandlingen av ärenden i utskotten.

42 §

Utskottens betänkanden och utlåtanden

Utskottens betänkanden och utlåtanden skall vara kortfattade. Utskottets förslag skall läggas fram i form av klämmar. På samma sätt skall förfaras i fråga om reservationer och avvikande meningar, om de inte endast ger uttryck för en skiljaktig ståndpunkt.

I betänkandet och utlåtandet antecknas de medlemmar som deltagit i den avgörande behandlingen av ärendet. Om en medlem bara delvis deltagit i denna behandling, skall detta anges.

Betänkandena och utlåtandena samt eventuella reservationer och avvikande meningar justeras av utskottets sekreterare, om inte utskottet beslutar något annat.

43 §

Utskottens handlingar och deras offentlighet

Över utskottens sammanträden upprättas protokoll, där det antecknas vilka medlemmar som varit närvarande och vilka sakkunniga som hörts samt förslagen och besluten jämte omröstningar. Till protokollet fogas de handlingar som utskottet mottagit och utarbetat för behandlingen av ärendet. Protokollet kontrasteras av utskottets sekreterare.

Utskottets protokoll blir offentliga när sekreteraren har kontrasterat dem, och handlingarna blir offentliga när ärendet har slutbehandlats i utskottet. En riksdagsgrupp, som inte är företrädd i ett utskott eller en utskottsdelegation, har dock rätt att få en kopia av handlingarna i ett ärende som inte har slutbehandlats, om de inte är hemliga.

Utskottets handlingar är hemliga, om utlämnande av uppgifter ur dem skulle vålla betydande skada för Finlands internationella förhållanden eller kapital- och finansmarknaden. Hemliga är också handlingar som innehåller affärs- eller yrkeshemligheter eller uppgifter om någons hälsotillstånd eller ekonomiska ställning, när utlämnandet av uppgifter skulle vålla betydande olägenhet eller skada, förutsatt att ett betydande samhällligt intresse inte kräver att de ges offentlighet. Utskottet kan av något annat motsvarande tvingande skäl besluta att en handling skall vara hemlig. Hemliga är också handlingar som omfattas av den sekretess som utskottet beslutar om med stöd av 50 § 3 mom. grundlagen.

På sekretesstiden för utskottets handlingar tillämpas 31 § lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), om inte utskottet bestämmer en kortare tid.

Talmanskonferensen kan utfärda närmare anvisningar om offentlighet för utskottets handlingar.

44 §

Stora utskottet

Om inte något annat följer av stora utskottets arbetsordning, tillämpas vid behandling-

en av ärendena i stora utskottet 34, 35, 37 och 39—43 §.

5 kap.

Behandling av ärenden i plenum

45 §

Plenum

Plenum hålls enligt riksdagens arbetssituation. Talmannen sammankallar plenum, varvid en av talmanskonferensen godkänd plenarplan i mån av möjlighet skall följas. Plenum hålls i första hand andra vardagar än måndagar och lördagar.

46 §

Dagordning för plenum

Dagordningen för plenum innehåller en förteckning över de ärenden som tas upp i plenum samt deras behandlingsskede och handlingarna i respektive ärende.

Talmannen beslutar om dagordningen för plenum. När ärenden tas upp på dagordningen skall riksdagens tidigare beslut samt de av talmanskonferensen godkända plenarplanerna beaktas.

Talmannen kan ändra den meddelade dagordningen och avbryta behandlingen av ett ärende.

47 §

Anmälan till plenum

I början av plenum verkställs namnupprop. Vid ett plenum senare samma dag behöver enligt talmannens eget övervägande namnupprop inte verkställas, och de riksdagsledamöter som var närvarande vid föregående plenum anses då vara närvarande.

En riksdagsledamot som infinner sig i plenum inom 15 minuter efter namnuppropet anses vara närvarande vid namnuppropet. En ledamot, som infinner sig i plenum senare än detta, antecknas som närvarande från det han eller hon anmäler sig hos talmannen.

Vid ett plenum som hålls för att behandla ärenden som avses i 25 eller 26 § verkställs inte namnupprop.

48 §

Frånvaro

Talmanskonferensen kan bevilja en riksdagsledamot tillstånd till längst en veckas frånvaro från plenararbetet av någon annan orsak än sjukdom eller ett uppdrag i anknytning till riksdagsarbetet. Om talmanskonferensen inte har samtyckt till anhållan om frånvaro eller om det är fråga om frånvaro i mer än en vecka, beslutar riksdagen om frånvarotillståndet. Uppgift om frånvarotillstånd som talmanskonferensen har beviljat eller frånvaro på grund av sjukdom antecknas i protokollet från plenum. Dessutom antecknas i protokollet vilka ledamöter som är frånvarande från plenum på grund av ett uppdrag i anknytning till riksdagsarbetet.

Talmanskonferensen kan utfärda anvisningar om registreringen av närvaro vid och frånvaro från riksdagsarbetet.

49 §

Ledande av plenum

Talmannen leder plenum och upprätthåller ordningen där samt lägger fram besluts- och omröstningsförslagen. Talmannen får bara föreslå sådant som är nödvändigt för verkställighet av grundlagen, riksdagens arbetsordning eller riksdagens beslut.

Talmannen övervakar att talarna håller sig till det ärende som behandlas. Om en talare avviker från ärendet, skall talmannen erinra honom eller henne om kravet att hålla sig till saken. Om talaren inte följer uppmaningen, kan talmannen förbjuda ledamoten att fortsätta anförandet.

50 §

Anföranden

I plenum får riksdagsledamöterna ordet i den ordning de anmält sig.

Utskottets ordförande eller den som utskottet valt att föredra betänkandet och i en remissdebatt om en motion den första undertecknaren ges ordet för ett föredragningsanförande före andra som begärt ordet. Talmannen kan också ge ordföranden för ett utskott som lämnat ett utlåtande eller den

som utskottet valt att föredra det ordet för ett föredragningsanförande. Efter svaret på en interpellation går ordet först till den första undertecknaren av interpellationen.

Talmannen kan enligt eget övervägande ge en minister, justitiekanslern i statsrådet eller riksdagens justitieombudsman ordet före andra som begärt ordet.

Talmanskonferensen kan på förhand anslå en del av en debatt för anföranden som får räkna längst den tid som talmanskonferensen bestämmer.

Bestämmelser om hur ordet ges i debatter om aktuella frågor och under frågestunderna samt i debatter om upplysningar från statsministern finns i 24—26 §.

Talmanskonferensen utfärdar närmare anvisningar om hur ordet begärs och anförandena hålls.

51 §

Gruppenföranden

Vid behandlingen av statsbudgeten, meddelanden eller redogörelser från statsrådet eller interpellationer tillämpas ett förfarande med gruppanföranden, om inte talmanskonferensen beslutar något annat. Talmanskonferensen kan besluta att förfarandet med gruppanföranden tillämpas också vid behandlingen av något annat ärende av stor betydelse. När gruppanförandena beviljas iakttagas dock 50 § 2 och 3 mom.

Gruppenförandena hålls enligt de i början av valperioden konstituerade riksdagsgruppernas storlek, från den största till den minsta. Den inbördes ordningen mellan lika stora grupper avgörs i talmanskonferensen genom lottning. Talmanskonferensen kan ändra ordningen för gruppanförandena, om en riksdagsgrupp med minst tre ledamöter har bildats under valperioden eller om det annars finns något vägande skäl att ändra ordningen.

Talmanskonferensen kan besluta att också andra anföranden som reserverats före plenum tillåts efter gruppanförandena i den ordning som anges i 2 mom.

Talmanskonferensen beslutar i vilket skede av debatten företrädare för riksdagsgrupper som inte ingår i ordningen enligt 2 mom. får hålla sitt anförande.

Talmanskonferensen kan utfärda närmare anvisningar om tillämpningen av 1—4 mom.

52 §

Repliker

Talmannen kan utan hinder av 50 och 51 § enligt eget övervägande och i den ordning han eller hon bestämmer låta riksdagsledamöter besvara ett anförande. En replik får räkna längst två minuter. Talmannen kan besluta tillåta repliker på längst en minut i debatten.

Talmanskonferensen utfärdar närmare anvisningar om repliker.

53 §

Behandlingen av lagförslag

Ett ärende som innefattar ett lagförslag tas upp till två behandlingar i plenum utifrån utskottets betänkande.

I den första behandlingen föredras utskottets betänkande och förs en allmän debatt om ärendet. Under den allmänna debatten kan riksdagen besluta att ärendet remitteras till stora utskottet, varvid behandlingen fortsätter utifrån stora utskottets betänkande.

Sedan den allmänna debatten avslutats tas lagförslaget upp till detaljerad behandling. Då fattas beslut om lagförslagets innehåll. Om lagförslaget i den detaljerade behandlingen godkänns enligt betänkandet, konstateras den första behandlingen av ärendet vara avslutad. I annat fall remitteras ärendet i den form riksdagen beslutat till stora utskottet. Stora utskottet kan omfatta riksdagens beslut eller föreslå ändringar i det. Om stora utskottet föreslår ändringar, beslutar riksdagen om de skall godkännas eller förkastas. Därefter konstateras den första behandlingen av ärendet vara avslutad.

Lagförslagets innehåll kan i den detaljerade behandlingen utan behandling paragraf för paragraf konstateras ha blivit godkänt enligt betänkandet till den del det i handlingarna inte ingår förslag till bestämmelser som avviker från betänkandet och sådana förslag inte heller har lagts fram i den ordning som bestäms i 58 §.

I den andra behandlingen, som hålls tidigast den tredje dagen efter att den första behandlingen avslutats, beslutar riksdagen om godkännande eller förkastande av lagförslaget samt om eventuella hemställningar från riksdagen och uttalanden med anledning av ärendet.

I den första behandlingen får förslag om att lagförslaget skall förkastas inte läggas fram. Under den första behandlingen kan riksdagen remittera ärendet till det utskott som har berett det eller till ett annat utskott. Också stora utskottet kan begära utlåtande av ett annat utskott om ett ärende som stora utskottet behandlar.

Ett förslag att ett ärende skall förklaras brådskande skall, om det inte har lagts fram i utskottets betänkande, framläggas innan debatten har förklarats avslutad.

54 §

Behandlingen av lagförslag som godkänts att vila och av lagar som inte har blivit stadfästa

Ett lagförslag som godkänts att vila och en lag som inte har blivit stadfäst tas upp till en behandling i plenum. I början av behandlingen föredras utskottets betänkande och förs debatt om ärendet. Därefter beslutar riksdagen godkänna lagförslaget eller anta lagen med oförändrat sakinnehåll eller förkasta lagförslaget eller lagen.

55 §

Enda behandling

Andra än i 53 och 54 § avsedda ärenden på dagordningen för plenum, vilka riksdagen skall fatta beslut om och om vilka något annat inte föreskrivits särskilt, tas i plenum upp till enda behandling. I slutet av den enda behandlingen fattas beslut om godkännande eller förkastande av förslaget samt vid behov om förslag som gäller motiveringen. I början av behandlingen föredras utskottets betänkande. Efter debatt kan ärendet tas upp till detaljerad behandling, då beslut fattas i ärendet.

Om behandlingen av budgetpropositionen föreskrivs dessutom i 59 §.

56 §

Godkännande av internationella förpliktelser eller av uppsägning av dem

Ett ärende som avser godkännande av en internationell förpliktelse eller av uppsägning av en sådan tas upp till enda behandling i plenum utifrån utskottets betänkande.

Om betänkandet innehåller både förslag om en internationell förpliktelse och förslag till lag om dess ikraftträdande, föredras förslaget om förpliktelsen för enda behandling, samtidigt som lagförslaget föredras för andra behandling. Riksdagen beslutar först om förslaget om förpliktelsen.

57 §

Bordläggning

Ett ärende skall under remissdebatten bordläggas till ett nära förestående plenum, om någon riksdagsledamot begär detta. Därefter kan ärendet inte längre bordläggas under remissdebatten.

Utskottens betänkanden föredras först för bordläggning till ett plenum som hålls tidigast nästa dag. Av särskilda skäl kan riksdagen dock besluta bordlägga ärendet till ett plenum redan samma dag. I första behandling och i behandling som avses i 54 och 55 § bordläggs ärendet därefter en gång, om minst två riksdagsledamöter begär det. I annat fall bordläggs ärendet om riksdagen så beslutar.

Meddelanden och redogörelser från statsrådet samt interpellationer kan inte bordläggas sedan debatten om dem har inletts. Bestämmelserna om bordläggning av ett ärende gäller inte upplysningar från statsministern eller debatter om aktuella frågor.

58 §

Framläggande av ändringsförslag

Ett förslag som en riksdagsledamot lagt fram i plenum och som inte finns i handlingarna, skall skriftligen lämnas till talmannen, om talmannen kräver det.

Ett ändringsförslag, som läggs fram i första behandlingen av ett lagstiftningsärende och som inte finns i handlingarna, skall om möjligt lämnas in till centralkansliet skriftligen utan motiveringar senast tre timmar före plenum. Förslaget delas ut till riksdagsledamöterna innan beslut fattas i ärendet. Talmannen kan av särskilda skäl för omröstning också föredra ett förslag som framlagts på något annat sätt.

Bestämmelserna i 2 mom. skall vid andra behandlingen av ett lagstiftningsärende och

vid behandling som avses i 54 och 55 § tillämpas på förslag som avser något annat än förkastande.

Bestämmelser om framläggande av ändringsförslag vid behandlingen av budgetpropositionen finns i 59 § 2 mom.

59 §

Behandlingen av budgetpropositionen

Budgetpropositionen tas upp till enda behandling i plenum utifrån finansutskottets betänkande. I början av behandlingen förs en allmän debatt. Efter avslutad debatt behandlas förslaget till budget i detalj. Huvudtitlar eller avdelningar eller kapitel i dem konstateras ha blivit godkända enligt betänkandet, om förslag till ändring av dem inte har lämnats in till centralkansliet på det sätt som föreskrivs i 2 mom.

Ett ändringsförslag som gäller finansutskottets betänkande skall, även då det ingår i en reservation till betänkandet, lämnas in till centralkansliet inom en tid som riksdagen bestämmer. Ett ändringsförslag som framläggs skriftligen utan motiveringar delas ut till riksdagsledamöterna före behandlingen av huvudtiteln eller avdelningen i fråga eller budgetens allmänna motivering. Ett på något annat sätt framlagt ändringsförslag behandlas inte, om inte talmannen av särskilda skäl finner det behövligt.

Ett förslag från en riksdagsledamot om att ett nytt anslag som inte ingår i propositionen eller något annat beslut skall tas in i budgeten, kan när beslut fattas om budgeten beaktas endast om det har väckts genom en budgetmotion.

Om riksdagen inte godkänner finansutskottets betänkande utan ändringar återgår ärendet till finansutskottet. Utskottet kan omfatta riksdagens beslut eller föreslå ändringar i det. Om utskottet föreslår ändringar, skall riksdagen besluta att de antingen godkänns eller förkastas.

Om statsbudgeten inte publiceras före finansårsskiftet, skall finansutskottet föreslå riksdagen hur budgetpropositionen temporärt skall tillämpas som budget. Utskottets förslag behandlas i tillämpliga delar i samma ordning som förslaget till budget.

Vid behandlingen av en tilläggsbudgetproposition tillämpas vad som föreskrivs om behandlingen av budgetpropositionen.

60 §

Besluts- och omröstningsförslag

När debatten om det ärende som behandlas har förklarats avslutad, redogör talmannen för de framlagda förslagen. Framförs en anmärkning mot talmannens redogörelse, och finner talmannen anmärkningen vara riktig, skall han eller hon rätta redogörelsen. Om talmannen anser att anmärkningen inte ger anledning att rätta redogörelsen, skall riksdagen besluta om detta.

Efter redogörelsen lägger talmannen fram ett förslag om i vilken ordning omröstning om förslagen skall verkställas. Framställs ett yrkande att talmannens förslag till omröstningsordning skall ändras, men kravet enligt talmannens mening inte är motiverat, skall riksdagen besluta om omröstningsordningen.

Sedan omröstningsordningen blivit godkänd lägger talmannen fram ett sådant omröstningsförslag att svaret *ja* eller *nej* uttrycker riksdagens beslut. När det finns flera förslag till beslut, ställs ett förslag mot ett annat tills omröstning har verkställts om alla förslag.

En riksdagsledamots förslag som inte har bifallits tas inte upp till omröstning.

Annan debatt om ärenden som avses i denna paragraf tillåts inte. Inte heller tillåts omröstning om huruvida omröstning skall verkställas eller inte.

61 §

Omröstningssätt

Omröstning verkställs med omröstningsapparat, genom uppresning eller genom öppen omröstning med sedlar. Talmannen meddelar på vilket sätt omröstningen verkställs. Debatt om omröstningssättet tillåts inte.

Omröstning med apparat verkställs oberoende av om omröstning redan har skett genom uppresning, när talmannen anser det vara befogat eller när omröstningen genom uppresning enligt talmannens mening inte har gett ett klart svar eller när en riksdagsledamot begär det.

Öppen omröstning med sedlar verkställs om omröstning med apparat av tekniska skäl inte kan verkställas eller om omröstningen med apparat enligt talmannens mening inte har gett ett tillförlitligt svar eller om rösterna fallit lika. Vid lika röstetal i en omröstning,

som inte gäller riksdagens slutliga beslut i det aktuella behandlingsskedet, verkställs ny omröstning med omröstningsapparat. Omröstning med sedlar verkställs först om rösterna också i den nya omröstningen med omröstningsapparat har fallit lika.

Närmare bestämmelser om omröstningsförfarandet vid val ingår i riksdagens valstadga.

62 §

Öppen omröstning med sedlar

Öppen omröstning med sedlar verkställs med olikfärgade sedlar och genom namnupprop. På sedlarna skall riksdagsledamotens namn och ordet *ja*, *nej* eller blankt finnas tryckta. Andra valseklar skall förkastas. Riksdagsledamöterna skall lägga sina valseklar i urnan i den ordning deras namn ropas upp. Sedlarna läses upp och räknas.

63 §

Omröstningsresultat

Talmannen konstaterar omröstningsresultatet.

Resultaten från alla omröstningar skall förvaras. I protokollet från plenum antecknas hur var och en har röstat vid omröstning med omröstningsapparat eller vid omröstning med sedlar och vilka som har varit frånvarande vid omröstningen, om talmannen anser det vara nödvändigt eller om 20 riksdagsledamöter anholder om det genom att resa sig så snart resultatet av omröstningen har tillkännagetts eller om det krävs kvalificerad majoritet för att förslaget skall godkännas. Debatt om saken tillåts inte.

64 §

Motiveringarna till utskottens betänkanden

Motiveringen till ett utskottsbetänkande skall anses ha blivit godkänd om inte riksdagen beslutar något annat.

65 §

Val av statsminister

Republikens presidents meddelande till riksdagen om vem som är statsministerkandidat skall föredras för riksdagen, och

ärendet skall bordläggas till ett senare plenum. Omröstning om godkännande av statsministerkandidaten verkställs genom omröstning med omröstningsapparat eller öppen omröstning med sedlar. Talmannen meddelar omröstningssättet.

Val av statsminister enligt 61 § 3 mom. grundlagen verkställs enligt namnupprop med valsedlar, där endast riksdagsledamotens namn får finnas tryckt. På valsedeln skall riksdagsledamoten skriva namnet på den person som han eller hon röstar på så klart att det inte kan uppstå ovisshet om vem som avses, eller lämna in en blank valsedel. Andra valsedlar skall förkastas. Valsedlarna läses upp och räknas.

I protokollet antecknas hur var och en har röstat.

Debatt tillåts inte om det ärende som avses i denna paragraf.

66 §

Upprätthållande av ordningen i plenum

Yttringar av bifall eller ogillande tillåts inte i riksdagens plenum.

De som följer plenum på riksdagens läktare skall iaktta kanslikommissionens föreskrifter och övriga anvisningar för upprätthållande av ordningen. För återställande av ordningen kan talmannen förordna att läktarna skall utrymmas.

67 §

Slutna plenum

Om talmannen anser att ett ärende på grund av dess natur inte kan behandlas i offentligt plenum, eller om 25 riksdagsledamöter föreslår att ett ärende skall behandlas i slutet plenum, skall talmannen låta tömma läktarna och föreslå att riksdagen med stöd av 50 § 1 mom. grundlagen beslutar om ärendet skall behandlas i slutet plenum.

Riksdagen beslutar om offentlighet och sekretess i fråga om protokollet från ett slutet plenum och de därvid behandlade handlingarna.

6 kap.

Riksdagshandlingarna

68 §

Riksdagens svar och skrivelser

Riksdagens beslut med anledning av en regeringsproposition meddelas i riksdagens svar till statsrådet. Riksdagens beslut om den av riksdagen godkända statsbudgeten samt övriga beslut av riksdagen och riksdagens meddelanden tillkännages dock genom riksdagens skrivelser.

Från valperiodens sista riksmöte uppsätts en förteckning över de regeringspropositioner, förordningar och andra författningar och beslut på lägre nivå samt berättelser som inte har hunnit slutbehandlas och som således har förfallit. Förteckningen över förfallna ärenden meddelas genom riksdagens skrivelse statsrådet eller den som lämnat berättelsen, om den lämnats av någon annan myndighet än regeringen.

Talmannen och riksdagens generalsekreterare undertecknar riksdagens svar och skrivelser.

Talmanskonferensen beslutar vid behov om justering av ordalydelsen i riksdagens svar eller skrivelser.

69 §

Protokoll från plenum

Över plenum upprättas protokoll. I det antecknas uppgifter om behandlingen av ärendena och debatterna i plenum.

Ett anförande som tas in i protokollet lämnas till talaren för att granskas. Anförandets sakinhåll får inte ändras.

Har en riksdagsledamot inte omfattat plenums beslut, har han eller hon rätt att anmäla avvikande mening till protokollet. Om en riksdagsledamot inte har varit närvarande när ett beslut fattades, har ledamoten rätt att begära att detta antecknas i protokollet.

Protokollet blir offentligt när det har undertecknats av riksdagens generalsekreterare och justerats av presidiet.

70 §

Beslutsprotokoll från plenum

Över plenum upprättas omedelbart ett beslutsprotokoll, i vilket uppgifter om besluten antecknas.

Beslutsprotokollet blir offentligt när riksdagens generalsekreterare har undertecknat det.

71 §

Publicering av riksdagshandlingarna

Protokollen från riksdagens plenum och svenskspråkiga sammandrag av dem publiceras i tryckt form i riksdagshandlingarna. Där publiceras också regeringens propositioner och skrivelser om återtagande av propositioner, statsrådets skrivelser till riksdagen, till riksdagen för granskning lämnade förordningar och andra författningar och beslut på lägre nivå, berättelser, statsrådets meddelanden och redogörelser, förteckningen över lagförslag som godkänts att vila, utskottens betänkanden och utlåtanden, riksdagens svar och skrivelser, motioner, interpellationer samt skriftliga spørsmål jämte svar.

De handlingar som nämns i 1 mom. hålls om möjligt tillgängliga för allmänheten också i ett datanät.

7 kap.

Riksdagens förvaltning

72 §

Kanslikommissionen

För riksdagens förvaltning finns en kanslikommission. Till den hör talmannen och vice talmännen samt fyra av riksdagen inom sig valda medlemmar, för vilka riksdagen väljer fyra ersättare.

Kanslikommissionen är beslutför med fem medlemmar. Vid lika röstetal är ordförandens röst utslagsgivande. Kanslikommissionen kan avgöra ett ärende också med fyra medlemmar, om de är ense om beslutet.

Föredragande i kanslikommissionen är riksdagens generalsekreterare och riksdagens förvaltningsdirektör samt de andra tjänstemän vid riksdagens kansli som kanslikommissionen har förordnat till föredragande.

Kanslikommissionen kan vid behov sammanträda också under avbrott i riksmötet och när riksdagen avslutat sina plenum.

Om ett ärende som hör till kanslikommissionens behörighetsområde är så brådskande att det inte hinner föredras för den, avgör talmannen det temporärt på föredragning av en tjänsteman som är föredragande i kanslikommissionen. Det temporära beslutet föredras så snart som möjligt för kanslikommissionen för godkännande.

73 §

Kanslikommissionens uppgifter

Kanslikommissionen skall

1) leda, övervaka och utveckla riksdagens förvaltning och ekonomi samt behandla planer och utvecklingsförslag i dessa frågor,

2) lägga fram förslag om riksdagens förvaltning och ekonomi,

3) besluta, till den del så föreskrivs särskilt, om utnämning till tjänster och tjänsteförhållanden för viss tid vid riksdagens kansli samt om uppsägning av tjänstemän och upplösning av tjänsteförhållanden,

4) besluta om tjänstledighet för tjänstemän vid riksdagens kansli samt om skötseln av tjänsten under tjänstledighet, till den del så föreskrivs särskilt,

5) ge förordnanden om utskottens sekreterare efter att ha hört utskottet i fråga,

6) avgöra de ärenden angående riksdagens förvaltning och ekonomi som inte har uppdragits åt riksdagens talman eller någon tjänsteman vid riksdagens kansli,

7) ta initiativ till räkenskapsstadga för riksdagen,

8) besluta om instruktion för arkivväsendet, samt

9) besluta om övriga ärenden som den enligt lag, denna arbetsordning eller ett reglemente eller en instruktion skall avgöra.

74 §

Riksdagens kansli

Riksdagens kansli skall skapa förutsättningar för riksdagen att fullgöra sina uppgifter som statsorgan.

Riksdagens kansli står under kanslikommissionens tillsyn.

75 §

Riksdagens generalsekreterare

Riksdagens generalsekreterare, som väljs av riksdagen, är sekreterare för riksdagen och chef för riksdagens kansli.

När generalsekreterarens tjänst är vakant eller generalsekreteraren är förhindrad att sköta sina uppgifter sköts uppgifterna av riksdagens biträdande generalsekreterare. Om också biträdande generalsekreteraren är förhindrad att sköta generalsekreterarens uppgifter, kallar talmannen en person som han eller hon finner lämplig att sköta uppgifterna.

8 kap.

Särskilda bestämmelser

76 §

Språken i riksdagsarbetet

Den finska texten ligger till grund för behandlingen i riksdagen. Den svenska texten utarbetas i riksdagens kansli.

Kanslikommissionens förslag för plenum översätts till svenska.

Talmannens redogörelse för framlagda förslag och det meddelande som avses i 42 § 2 mom. grundlagen framförs på finska och svenska. Även talmannens övriga meddelanden återges också på svenska, om han eller hon anser det vara nödvändigt. Innehållet i ett anförande på svenska i plenum återges i sammandrag på finska.

Innehållet i finskspråkiga anföranden samt talmannens förslag till omröstningsordning och meddelanden som framförts enbart på finska tolkas enskilt för svenskspråkiga riksdagsledamöter, om de så önskar.

Utskotten beslutar om eventuell tolkning under utskottens sammanträden. Sammanträdenas förlopp tolkas dock enskilt för utskottsmedlemmar, om de så önskar.

77 §

Avbrott i uppdraget som riksdagsledamot

En riksdagsledamot som har valts till ledamot av Europaparlamentet skall meddela talmannen om han eller hon ämnar handha sitt uppdrag som riksdagsledamot eller vara ledamot av Europaparlamentet. Efter Europaparlamentsvalet skall meddelandet lämnas före parlamentets första sammanträde. Efter riksdagsvalet skall meddelandet lämnas senast klockan 12 den tredje dagen efter det hans eller hennes fullmakt som riksdagsledamot har granskats. Om den valde ämnar vara ledamot av Europaparlamentet avbryts uppdraget som riksdagsledamot när fullmakten för ersättaren har granskats.

78 §

Meddelande till valkretsämnden

Om en riksdagsledamot avlider eller uppdraget som riksdagsledamot upphör, skall riksdagens generalsekreterare utan dröjsmål meddela den behöriga valkretsämnden detta.

Om en riksdagsledamot är ledamot av Europaparlamentet skall riksdagens generalsekreterare utan dröjsmål meddela den behöriga valkretsämnden detta.

79 §

Beräkning av tidsfrister i riksdagsarbetet

Om en utsatt dag eller den sista dagen av en utsatt tid infaller på en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommaraftonen eller på en lördag, anses nästa vardag vara den utsatta dagen eller den sista dagen av den utsatta tiden.

Den tid som satts ut för en åtgärd som skall vidtas under ett riksmöte löper inte under avbrott i riksmötet. Den återstående delen av den utsatta tiden börjar löpa den dag riksdagen sammanträder på nytt.

Det som föreskrivs i 2 mom. tillämpas inte på den tid inom vilken ett skriftligt spørsmål skall besvaras.

80 §

*Meddelanden om plenum och utskottens
sammanträden*

Om plenum och dagordningen för plenum meddelas i riksdagshuset i så god tid före plenum som möjligt. Meddelanden om plenum införs i dagstidningarna enligt talmanskonferensens anvisningar.

Kallelserna till utskottens sammanträden meddelas i riksdagshuset.

9 kap.

Ikraftträdande

81 §

Ikraftträdande

Denna arbetsordning träder i kraft den 1 mars 2000.

Genom denna arbetsordning upphävs arbetsordningen för Riksdagen av den 19 december 1927 jämte ändringar.

Helsingfors den 17 december 1999

På riksdagens vägnar

Riitta Uosukainen

talman

Seppo Tiitinen

generalsekreterare

FÖRFS/ELEKTRONISK VERSION

Nr 34—40, 3 ark

OY EDITA AB, HELSINGFORS 2000

HUVUDREDAKTÖR JARI LINHALA

ISSN 1456-9663